



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka v právní věci

žalobkyně: **Bidfood Czech Republic s.r.o.**, IČO 282 34 642
se sídlem V Růžovém údolí 553, 278 01 Kralupy nad Vltavou
zastoupena Mgr. Ivou Zothovou, advokátkou
se sídlem Lindleyova 2686/1, 160 00 Praha

proti
žalované: **Ústřední veterinární správa Státní veterinární správy**
se sídlem Slezská 100/7, 120 56 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 10. 2019, č. j. SVS/2019/106499-G

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj (správní orgán I. stupně) svým rozhodnutím ze dne 21. 8. 2019, č.j. SVS/2019/099977-H uznala žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku podle § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách [jednání v rozporu s § 3 odst. 1 písm. c) zákona o potravinách a čl. 14 odst. 1 a 2 písm. a) nařízení (ES) č. 178/2002]; zároveň byla žalobkyni uložena pokuta ve

výši 50 000 Kč. Přestupku se měla žalobkyně dopustit tím, že nedodržela požadavky na bezpečnost potravin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny, když na základě výsledku laboratorního vyšetření úředního vzorku odebraného dne 28. 3. 2019 (Protokol o zkoušce č. HPK 2235/19 Státního veterinárního ústavu Praha ze dne 4. 4. 2019) byla v chlazených kuřecích prsních řízcích bez kosti a kůže (třída jakosti A, PL 12114304 WE, datum výroby 27. 3. 2019, datum použitelnosti 3. 4. 2019) prokázána přítomnost patogenního mikroorganismu *Salmonella* sp. Dle výsledku typizace se jednalo o sérovar *Salmonella Infantis*, který byl v kuřecích prsních řízcích zjištěn v 5 jednotkách z 5 dílčích vzorků. Nálezem patogenního mikroorganismu *Salmonella Infantis* v této komoditě byl porušen čl. 14 odst. 1 a 2 písm. a) nařízení EP a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Žalobou napadeným rozhodnutím bylo prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně nesouhlasila s tím, že by bylo nutné považovat potravinu automaticky za nebezpečnou, pokud obsahuje bakterii *Salmonella Infantis*. Svůj názor odvodila od toho, že Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, konkrétně příloha č. 1, Kapitola 1, bod 1.28 uvádí jako nebezpečné čerstvé drůbeží maso s obsahem sérovaru *Salmonella Typhimurium* a *Salmonella Enteritidis*. Přitom pokud jde o jiné kategorie (např. mleté maso), nařízení stanovuje jako nebezpečné sérovary bakterie *Salmonelly* bez další specifikace.
3. Nařízení (ES) č. 178/2002 stanovující obecné požadavky na bezpečnost potravin, je dle žalobkyně obecné nařízení, jež je konkretizováno právě kritérii stanovenými v Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005. Nemohlo tak dojít k naplnění definice nebezpečnosti potravin dle obecného nařízení, neboť speciální nařízení bylo dodrženo. Žalobkyně poukazovala na to, že dle různých zdrojů jsou nejnebezpečnější sérovary právě *Salmonella Typhimurium* a *Salmonella Enteritidis*. Z komplexní úpravy výše citovaných nařízení plyne, že právě proto byla úprava specifikována pro tyto dva sérovary (přičemž bylo přihlédnuto např. i k ekonomickým důvodům). Žalobkyně tak odmítla názor žalované, že by specifikace dvou typů – a opomenutí jiných – byla volena jen a pouze z ekonomických důvodů.
4. Žalobkyně dále zdůraznila (s odkazem na článek dTest), že pokud je dodržována řádná hygiena v oblasti zpracování drůbežího masa, je nákaza salmonelózou vyloučena. Rovněž Zásady správné výrobní a hygienické praxe ve stravovacích službách z roku 2006 (příručka vydaná Národním informačním střediskem pro podporu jakosti) výslovně předpokládá původce onemocnění v syrovém mase, přičemž uvádí, že hlavní riziko představuje nedostatečná hygiena a zpracování potravin.
5. Žalovaná konstatovala naplnění definice nebezpečnosti potravin ve smyslu čl. 14 odst. 2 nařízení č. 178/2002, s tím, že potravina bakterie rodu *Salmonella* sp., vyvolávají závažné onemocnění u lidí, což je skutečnost naprosto všeobecně známá, tudíž ji není nutné jakkoli dokazovat, potvrzovat či ji ještě zvláštním způsobem posuzovat nebo ověřovat, zda nehrozí epidemie či je dán zvýšený výskyt salmonel. Žalobkyně poukázala na to, že se žalovaná vůbec nezabývala individuálním posouzením případné (ne)bezpečnosti

kuřecích řízků. Napadené rozhodnutí nebere vůbec v potaz speciální nařízení týkající se vymezení nebezpečných sérovarů této bakterie.

6. Data Státního zdravotního ústavu prokazují, že *Salmonella Infantis* představuje mizivé nebezpečí, když v roce 2018 zapříčinila méně než 1 % onemocnění salmonelózou, což se vztahuje na veškeré konzumované potraviny, nikoli jen na drůbeží maso. Závěr žalované, že obsah bakterie *Salmonelly* v drůbežím mase činí z potraviny automaticky nebezpečnou, proto žalobkyně odmítá.
7. Žalobkyně dále poukazovala na změnu zavedené praxe žalované, kdy tato dříve neměla postihovat výskyt *Salmonelly Infantis* v drůbežím mase, jak dokládá samotná statistika žalované. Žalovaná postupovala naprosto nepředvídatelně, když shledala žalobkyni vinnou z přestupku, ačkoli v protokolu o kontrole je konstatováno, že vyšetřené parametry vyhovují Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005. Žalobkyně dále poukázala na „dvojí metr“ žalované, který uplatňuje na české producenty a na dovozce drůbežího masa ze zahraničí, přičemž prvním jmenovaným nebyla nikdy uložena taková opatření jako žalobkyni, a to ani v případě, že byla odhalena *Salmonela Enteritidis*. Žalovaná tak ani v tomto případě neměla přistoupit k uložení pokuty, ale k jinému (vhodnějšímu) opatření.
8. Již v odvolání žalobkyně poukazovala na to, že žalovaná zcela opominula datové výstupy Systému rychlého varování pro potraviny a krmiva. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že pokud je nějaká potravina v tomto systému uvedena, automaticky to znamená její nebezpečnost. Systém však oznamoval riziko výskytu jiných sérovarů salmonely (než dvou nejčastějších) formou informace, z čehož lze usoudit, že není vyžadován rychlý postup ani stahování z trhu.
9. Žalobkyně poukázala na to, že z celkového počtu 11 256 výskytů salmonelózy bylo toliko 88 případů způsobeno sérovarem *Salmonella Infantis*, tj. méně než 1 % (data Státního zdravotního ústavu ze dne 10. 10. 2019). Dle žalobkyně je naprosto zřejmé, že sérovar *Salmonella Infantis* nemůže představovat značné riziko pro lidské zdraví.
10. Žalovaná se nevypořádala ani s vyjádřením Evropské komise k výkladu nebezpečnosti potraviny ve vztahu k sérovaru *Salmonella Infantis*, který jí žalobkyně předložila. Stejně tak žalovaná nezohlednila prohlášení polského výrobce produktu, dle kterého se jednalo o bezpečnou potravinu souladnou s legislativou EU. Žalobkyně dovodila, že dozorové orgány všech zemí EU musí postupovat v oblasti zajištění bezpečnosti potravin jednotně, a proto nemůže být v jiném státě shledána tatáž potravina za nebezpečnou.
11. Dále žalobkyně nesouhlasila s názorem žalované, že rozsudek Krajského soudu v Plzni č.j. 30 A 26/2015-100 ze dne 18. 3. 2016, kterým žalobkyně argumentovala v odvolání, nedopadá na daný případ.
12. Závěrem žaloby požádala žalobkyně položení dvou předběžných otázek k Soudnímu dvoru Evropské unie týkajících se jednak vztahu Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 a č. 178/2002, jednak přímo bezpečnosti čerstvého kuřecího masa obsahujícího jiné sérovary bakterie *Salmonella* než ty výslovně vyloučené nařízením.

III. Vyjádření žalované k žalobě

13. Žalovaná ve svém vyjádření konstatovala, že trvá na správnosti svých úvah a odborných veterinárních závěrů, na které se v podrobnostech odkazuje. Rozhodnutí vychází z řádně

zjištěného stavu věci a kontrolní zjištění je řádně popsáno v protokolu o kontrole, resp. zdokumentováno v protokolu o zkoušce.

14. K tvrzenému nesprávnému výkladu speciálního a obecného právního předpisu [tj. vztahu nařízení (ES) č. 178/2002 a nařízení (ES) č. 2073/2005] žalovaná uvedla, že odmítá, že nařízení č. 178/2002 jakožto obecný předpis potravinového práva stanoví pouze obecné podmínky pro bezpečnost potravin, přičemž ke konkrétnímu posouzení nebezpečnosti musí tato vycházet z limitů stanovených ve zvláštních právních předpisech EU, dle tvrzení žalobce v tomto případě z nařízení č. 2073/2005. Podle žalované nelze při aplikaci nařízení č. 178/2002 a nařízení č. 2073/2005 tyto dva předpisy poměřovat bez dalšího jen jako právní předpis obecný a právní předpis zvláštní, resp. vyloučit použití kritérií bezpečnosti potravin upravených v nařízení č. 178/2002 jen proto, že jsou upraveny v základním a obecném předpisu potravinového práva.
15. Žalovaná trvá na tom, že žalobkyně zcela opomíjí, že nelze nikdy přesně stanovit rozsah parametrů či limitů, pro které se potravina považuje za nebezpečnou. Neexistuje uzavřený (taxativní) výčet, nýbrž výčet demonstrativní, který vychází vždy z dostupných vědeckých poznatků a studií, které jsou přenášeny do potravinové legislativy, např. do nařízení č. 2073/2005, nařízení č. 1333/2008, nařízení č. 1881/2006 či nařízení č. 37/2010 a řady dalších předpisů. Skutečnost, že v nařízení č. 2073/2005 jsou demonstrativně uvedeny některé limity pro bakterie *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium*, rozhodně neznamená, že potravina s obsahem *Salmonella Infantis* je bezpečná.
16. Žalovaná má za to, že limit pro bakterie *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium* je toliko „pojmenovaným nebezpečím“, avšak za účelem zabezpečení náležité ochrany zdraví lidí se musí souběžně uplatnit i pravidla pro určení nebezpečnosti potravin v případech, kdy pojmenování konkrétního patogenu chybí. V potravinové bezpečnosti nelze tvrdit, že nejsou-li patogeny výslovně upraveny právním předpisem, nejde v případě potravin, která je obsahuje, o potravinu nebezpečnou. Žalovaná zastává názor, že potravina nemůže být považována za bezpečnou i tehdy, je-li naplněna definice nebezpečnosti potravin uvedená v čl. 14 nařízení č. 178/2002.
17. Žalobkyně neodůvodněně tvrdí, že potravina s obsahem *Salmonella Infantis* je bezpečná a nemůže spotřebiteli nijak uškodit. Takový závěr je zcela v rozporu se zmíněným čl. 14 nařízení č. 178/2002 a známými vědeckými poznatky a medicínskými informacemi o patogenitě sérovarů salmonel.
18. Ke 2. žalobní námitce žalovaná uvádí, že není pravdou, že by se v řízení nezabývala nebezpečností potravin, kterou žalobkyně uváděla na trh (viz str. 10 a 11 žalobou napadeného rozhodnutí). Potravinu obsahující patogenní bakterie rodu *Salmonella* sp. je bez jakýchkoliv pochybností nebezpečná, což je skutečnost naprosto všeobecně známá, tudíž ji není nutné jakkoli dokazovat, potvrzovat, či ji ještě zvláštním způsobem posuzovat nebo ověřovat. Patogen *Salmonella Infantis* je bezesporu způsobilý vyvolat alimentární onemocnění u konzumenta dané potravin, a hlavně je nadán zvýšenou nebezpečností směrem k některým skupinám spotřebitelů (děti, senioři, nemocné osoby).
19. Žalobkyně byla rovněž zpravena o nejnovějších datech o výskytu salmonelóz u lidí v EU, které publikovalo Evropské centrum pro nákazy a prevenci (ECDC) ve své zprávě The European Union summary report on trends and sources of zoonoses, zoonotic agents and food-borne outbreaks in 2017. Z uvedené zprávy vyplývá (str. 23), že mezi 5 nejčastěji se vyskytujícími sérotypy u lidí patří *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella*

Typhimurium, monofazická *Salmonella Typhimurium*, *Salmonella Infantis* a *Salmonella Newport*. Dalším důkazem nebezpečnosti všech sérovarů salmonel pro člověka jsou definice a podrobné popisy jednotlivých epidemií salmonelóz zveřejněné na stránkách Evropského centra pro nákazy a prevenci. Podle žalované je ovšem nejpodstatnější, že patogenita mikroorganismu nezávisí na tom, v jaké potravíně se vyskytuje. Důkazem nebezpečnosti masa kontaminovaného salmonelou je doložení toho, že stejným sérovarem salmonel onemocní v ČR každoročně desítky lidí. Patogen *Salmonella Infantis* dle dat Státního zdravotního ústavu způsobil v roce 2018 onemocnění u minimálně 62 pacientů, tedy z hlediska ochrany veřejného zdraví je naprosto nepřijatelné zlehčování nebezpečnosti tohoto sérovaru. Dle údajů Státního zdravotního ústavu bylo od lidí se salmonelózou v roce 2018 izolováno více než 150 různých sérovarů.

20. Žalovaná se rovněž vyjádřila ke všem úvahám a podkladům žalobkyně. Žádný z předložených podkladů, který žalobkyně předložila v odvolání, závazným způsobem neřešil situaci, která byla předmětem daného správního řízení. Žalobkyně nepředložila žádný relevantní podklad, nýbrž jen neformální emailové zprávy; rozsudek, který se vůbec netýkal projednávaného přestupku; obecné vyjádření polského výrobce; národní programy pro tlumení salmonel nebo hlášení do RASFF. Nepředložila ani žádnou relevantní veterinárně hygienickou, medicínskou úvahu nebo názor, pouze za použití obecných informací spojených s právní argumentací zlehčuje prokázaný výskyt patogenní bakterie v jí dodávaných potravinách spotřebiteli.
21. Žalovaná k 3. a 4. žalobní námitce uvedla, že při svém rozhodování nevybočila ze zavedené správní praxe, neboť taková praxe zavedena nebyla. Žalobkyně své závěry dovozuje účelově z počtů zahájených správních řízení v případě úředního zjištění salmonel jiných sérovarů než *Enteritidis* a *Typhimurium* v děleném drůbežím mase. ÚVS však dosud o žádném přestupku, který je předmětem přezkoumávaného rozhodnutí, nerozhodovala. Obdobná věc se neřešila, ani nebylo vydáno dosud žádné meritorní rozhodnutí ani žádná jiná instrukce, ve které by bylo vysloveno, že potravina obsahující sérovar *Salmonella Infantis* není nebezpečná, resp. že nebezpečná je pouze potravina s obsahem sérovarů *Salmonella Enteritidis* a *Salmonella Typhimurium*. Z žalobkyní doložených skutečností navíc vyplývá, že i v minulých letech byla s provozovateli zahajována správní řízení v případech úředního zjištění salmonel jiných sérovarů než *Enteritidis* a *Typhimurium* v děleném drůbežím mase.
22. Žalovaná rovněž důrazně odmítá, že by uvedené správní řízení bylo jakkoli diskriminační. Každý členský stát má právo zajistit ochranu svého území a občanů před nebezpečím plynoucím ze zdravotně závadných potravin. Označení masa jako zdravotně nezávadného ve státě původu (vyhovující předpisům v zemi původu) tedy rozhodně nebrání provádění kontrol ve státě, kde se nachází místo určení.
23. Žalovaná shrnula, že správní orgány obou stupňů postupovaly zcela v souladu se základními zásadami správního řízení, skutkový stav byl zjištěn přesně a nepochybně; žalobu navrhla zamítnout.

IV. Posouzení věci krajským soudem

24. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Po prostudování správního spisu dospěl

soud k níže uvedeným skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž při tom vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.

25. Zdejší soud se podrobně seznámil se správním spisem a s listinami v něm obsaženými, včetně fotodokumentace. Z protokolu o kontrole provedené dne 28. 3. 2019 ze strany Krajské veterinární správy Královéhradeckého kraje soud zjistil, že u žalobkyně v provozovně bylo kontrolováno drůbeží maso původem z Polska, včetně odběru vzorků za účelem vyšetření přítomnosti salmonely dle nařízení č. 2073/2005 ES. Z kuřecích řízků (označení PL 12114304 WE) bylo odebráno pět vzorků o celkové hmotnosti 1790 g. Dne 4. 4. 2019 obdržela KVS SVS pro Královéhradecký kraj Protokol o zkoušce z SVÚ Praha č. HPK 2235/19 se zjištěním pozitivního výskytu *Salmonella infantis* v pěti vzorcích z pěti odebraných vzorků - viz příloha protokolu o kontrole. Tento protokol obsahuje mimo jiné závěr, že vyšetřené parametry vyhovují Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005, kap. 1, kategorie 1.28.
26. Proti protokolu o kontrole podala žalobkyně dne 17. 4. 2019 námitky, které byly dne 26. 4. 2019 vypořádány s odůvodněním, že „*přestože nebylo zjištěno porušení Nařízení Komise č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny, tak došlo k porušení evropské legislativy, konkrétně nařízení 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, článku 14 odst. 1, který uvádí Požadavky na bezpečnost potravin. Potravina nesmí být uvedena na trh, není-li bezpečná. Potravina se nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za a) škodlivou pro zdraví; b) nevhodnou k lidské spotřebě. Porušení přímo použitelného právního předpisu Evropské unie je pak porušením § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/1990 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, v platném znění. Dle dat ze Státního zdravotního ústavu onemocnělo v roce 2018 salmonelózou 11.347 osob, přičemž nákazu způsobilo celkem 151 různých sérovarů, mezi nimiž Salmonella Infantis je na třetím místě v počtu výskytu. Není tedy pravda, že dodržením požadavků uvedených v nařízení č. 2073/2005 je potravina automaticky považována za zdravotně nezávadnou, resp. bezpečnou.*“ Námitky byly zamítnuty jako nedůvodné.
27. Správní spis obsahuje jako podklady rozhodnutí tyto listiny (k jejichž obsahu soud odkáže při svém dalším odůvodnění): Národní programy pro tlumení výskytu salmonel v chovech nosnic produkujících konzumní vejce, Národní programy pro tlumení výskytu salmonel v reprodukčních chovech kura domácího, mailovou komunikaci žalobce s Europe Direct, žádost o informace včetně odpovědí týkající se správních řízení při nálezů jiné salmonely než sérotypu Salmonelly Typhimurium a Enteritidis v děleném drůbežím mase, upozornění (alert/information) RASSF ČR o salmonelle infantis v drůbežím mase, Scientific opinion European Food Safety Authority 2009, Národní program pro tlumení salmonel v chovech krůt, Národní program pro tlumení salmonel v chovech kuřat chovaných na maso.
28. Dne 21. 8. 2019 ve věci rozhodla Krajská veterinární správa Státní veterinární správy pro Královéhradecký kraj; toto rozhodnutí následně potvrdila žalovaná napadeným rozhodnutím.
29. Krajský soud po posouzení žaloby shledal tuto nedůvodnou.

30. Předně je třeba ubezpečit žalobkyni, že není obviněna z porušení Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005, neboť parametry pro potraviny stanovené touto normou byly v dané věci dodrženy – jak vyplývá již z protokolu o kontrole i z dalších vyjádření žalované. Předmětem sporu zůstalo, zda bylo nutné považovat potravinu automaticky za nebezpečnou, pokud obsahuje bakterii *Salmonella Infantis*.
31. Skutková podstata deliktu, jímž byla žalobkyně shledána vinnou, je obsažena v § 17 odst. 2 písm. a) zákona o potravinách: provozovatel potravinářského podniku se dále dopustí přestupku tím, že nedodrží požadavky na bezpečnost potravin podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího požadavky na potraviny. Toto pravidlo odkazuje na čl. 14 odst. 1, 2 písm. a) nařízení č. 178/2002. Podle těchto ustanovení nesmí být potravina uvedena na trh, není-li bezpečná. Potravina se nepovažuje za bezpečnou, je-li považována za škodlivou pro zdraví. Pro účely nařízení č. 178/2002 se dle čl. 3 „nebezpečím“ rozumí biologické, chemické nebo fyzikální činitele v potravinách nebo krmivech nebo stav potravin nebo krmiv, které mohou mít nepříznivý účinek na zdraví.
32. Krajský soud po seznámení se správním spisem a všemi podklady uzavřel, že obecné nařízení o bezpečnosti potravin porušeno bylo, a proto má žalobkyni uložená sankce oporu v zákonných ustanoveních. Skutečnost, že zrovna tento typ bakterie není upraven speciálním nařízením EU (kde jsou jiné dva typy) neznamená, že nemůže být porušeno obecné nařízení o bezpečnosti potravin. I preambule nařízení ES č. 1003/2005 ze dne 30. června 2005 uvádí *Infantis* jako jednu z nejčastějších bakterií způsobující salmonelu u lidí. Jak vyplývá z podkladů rozhodnutí, sérotypů bakterie *Salmonelly* jsou desítky druhů; speciální nařízení specifikovalo sice dva nejčastěji zjišťované sérotypy zapříčínující onemocnění salmonelou, avšak to nikterak nezlehčuje nebezpečnost sérotypů dalších, byť tyto jsou ve vzorcích nacházeny s menší četností. K tomu lze odkázat na zmiňovanou preambuli a citovat „Preamble (5): Informace ze systémů sledování prováděných ve Společenství ukazují, že pět nejčastějších sérotypů salmonel u salmonelóz lidí je *Salmonella enteritidis*, *Salmonella hadar*, *Salmonella infantis*, *Salmonella typhimurium* a *Salmonella virchow*. Cíl Společenství stanovený tímto nařízením by se proto měl týkat výše uvedených sérotypů.“
33. Sama žalobkyně poukázala na to, že typ bakterie *Infantis* působí 1 % onemocnění. Z toho vyplývá, že sice jsou častější typy, ale tento typ je stejně zhruba na 3. nebo 4. místě a způsobí onemocnění stovkám lidí. Ačkoli v celkovém počtu se jedná o 1 % ze všech onemocnění, stovky ohrožených spotřebitelů jistě naplňují skutkovou podstatu porušení povinnosti uvádět na trh pouze nezávadné a bezpečné potraviny.
34. Dále žalobkyně v žalobě odkazovala na Článek dTest – Test kuřecích prsních řízků 2018 (časopis dTest, 7/2018), cit.: „Na přítomnost salmonel jsme narazili také v jednom balení (...). V jejich případě však nešlo o legislativou sledovaný druh *Salmonella Enteritidis*, ale o *Salmonellu infantis*. Pro tu sice žádný limit neexistuje, ale i ona dokáže způsobit problémy.“ I obecný spotřebitelský časopis informuje o tom, že i tento sérovar dokáže způsobit zdravotní problémy, přestože konkrétní typ této bakterie není legislativně upraven.
35. Z podkladů pro rozhodnutí (národní programy pro tlumení výskytu salmonel) vyplývá záměr „sledovat výskyt invazivních sérotypů *Salmonella Enteritidis*, *Salmonella Typhimurium* (včetně monofazické *Salmonella Typhimurium* s antigenním vzorcem 1,4,[5],12:i:-), *Salmonella Infantis*, *Salmonella Virchow* a *Salmonella Hadar* a přijímat opatření, která mají chránit především zdraví lidí a zdraví dalších populací drůbeže“.

Z odpovědi Státní veterinární správy na žádost o informace vyplývá, že v roce 2017 byla při nálezů jiné salmonely než sérotypu *S. Typhimurium* a *Enteritidis* v děleném drůbežím mase zahájena tři správní řízení a uloženy 3 pokuty v celkové výši 134.000 Kč., v roce 2018 žádné, v roce 2019 prozatím deset správních řízení.

36. Z tabulky 2. uvedené v dokumentu Scientific opinion European Food Safety Authority 2009 je patrné, že v roce 2006 způsobila *Salmonella Infantis* onemocnění u člověka v 1 246 případech, v roce 2007 ve 1 310 případech. Z celkového počtu zjištěných 127 305, resp. 126 281 případů způsobených 10 konkrétními sérovary bakterie, v 10 % pak dalšími nepojmenovanými sérovary. Skutečnost, že bakterie salmonelly způsobuje shodně označené onemocnění, je obecně známá a nesporné ani žalobkyně. K tomu lze poukázat na analogický případ, který byl řešen v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 2. 2019, č. j. 62 A 83/2017 – 105. Jmenovaný krajský soud konstatoval, že pro závěr o nebezpečnosti potravin není rozhodné, zda složky v potravině (v projednávaném případě šlo o tropanové alkaloidy) byly v nějaké právní normě za nebezpečné, resp. škodlivé pro zdraví, označeny, neboť z citovaných ustanovení zákona o potravinách a nařízení jednoznačně vyplývá obecná povinnost provozovatele potravinářského podniku uvádět na trh pouze potraviny bezpečné, tedy takové, které nejsou škodlivé pro zdraví.
37. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5 As 47/2019 ze dne 9. 4. 2020 konstatoval, „že je nutno rozlišovat mezi skutečnostmi známými soudu z jeho úřední činnosti na straně jedné, a skutečnostmi známými obecně na straně druhé. Nejvyšší správní soud se již v minulosti ztotožnil s judikaturou Nejvyššího soudu, podle níž u obecně známé skutečnosti je totiž již z její povahy nadbytečné, aby soud uváděl, jak se ji dozvěděl (usnesení NS ze dne 1. 9. 2010, sp. zn. 29 Cdo 748/2010).“ Mimo jiné rovněž uvedl, že není rozhodné, zda v rozhodné době nějaká právní norma explicitně upravuje přítomnost některých složek v potravinách, pokud prodejce uvádí na trh zdraví škodlivé potraviny. Kromě formálních znaků deliktního jednání tak je naplněna i materiální stránka deliktu, neboť byl ohrožen právem chráněný zájem, a to zdraví spotřebitelů.
38. Vzhledem k výše uvedeným závěrům o nebezpečnosti potravin i tehdy, není-li její složení upraveno zvláštní normou, a ke zřejmému vztahu obou evropských nařízení, neshledal krajský soud důvod k položení předběžné otázky k Soudnímu dvoru EU, jak navrhovala žalobkyně. Krajský soud dané otázky posoudil v intencích české právní úpravy, včetně judikatury Nejvyššího správního soudu. Nad to proti rozhodnutí krajského soudu je možná kasační stížnost; aktuální rozsudek tak nemusí být rozhodnutím konečným, tudíž shledá-li kasační soud položení předběžných otázek za nezbytné, učiní tento krok sám.
39. Krajský soud ve shodě se žalovaným nepřihlížel ke komunikaci s Europe Direct Contact Centre, kterou vedla žalobkyně. Soud je vázán českým platným právním řádem a v něm inkorporovanými mezinárodními normami, které vykládá sám při jejich aplikaci. Z vyjádření evropského centra není zřejmé, kdo výklad evropských předpisů podal. Nelze tak považovat za pochybení správních orgánů, pokud na daná vyjádření dodaná žalobkyní nebraly zřetel.
40. Ani další námitky žalobkyně nebyly důvodné. Neprokázala se žádná změna praxe žalované v postihování výskytu *Salmonelly Infantis* v drůbežím mase, neboť i v minulých letech byly postihovány výskytů jiných sérovarů než *Enteritidis* a *Typhimurium* v děleném drůbežím mase, jak vyplynulo z vyjádření Státní veterinární správy v reakci na

žádost o informace. Shodně se žalovaným nespátřuje krajský soud podobnost případu žalobkyně s jím argumentovaným rozsudkem Krajského soudu v Plzni č.j. 30 A 26/2015-100 ze dne 18. 3. 2016. V citovaném rozsudku soud dospěl k závěru, že správní orgány neodůvodnily svůj závěr o nevhodnosti k lidské spotřebě po kontaminaci jediného plodu datlí. V případě žalobkyně však správní orgány nedovojují, že by kontaminací jakékoli cizorodé látky došlo k závadnosti potraviny, nýbrž vychází z naprosto konkrétního sérotypu bakterie způsobující prokazatelně onemocnění konzumenta.

41. Tím, že v odebraných pěti vzorcích kuřecích prsních řízků bez kůže a kostí s datem spotřeby 3. 4. 2019 od polského výrobce se značkou PL 12114303 WE byla laboratorním vyšetřením v akreditované laboratoři prokázána přítomnost mikroorganismu *Salmonella infantis*, došlo k porušení § 3 odst. 1 písm. c) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, v platném znění, neboť provozovatel potravinářského podniku je povinen dodržovat požadavky stanovené přímo použitelnými předpisy Evropské unie upravujícími požadavky na potraviny, nebo mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána a které jsou vyhlášeny ve Sbírce mezinárodních smluv nebo ve Sbírce zákonů.

V. Závěr a náklady řízení

42. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl ve smyslu ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.
43. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu správního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 28. červenec 2021

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu